

Informacja o działalności Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Pile za okres od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku

CZĘŚĆ I

OGÓLNA INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI KOLEGIUM

1. Podstawa i zakres działania Kolegium

Podstawę prawną działania Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Pile (dalej: SKO) stanowi ustawa z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych (Dz. U. z 2015r., poz. 1659 ze zm.) oraz rozporządzenia wydane w oparciu o delegację ustawową.

Zgodnie z wyżej wymienioną ustawą samorządowe kolegia odwoławcze są organami wyższego stopnia w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej należących do właściwości samorządu terytorialnego, właściwymi do rozpatrywania odwołań od decyzji, zażaleń na postanowienia, żądań wznowienia postępowania lub stwierdzenia nieważności decyzji w trybie uregulowanym przez przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1257 ze zm.; dalej jako – Kpa) oraz ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r., poz. 201 ze zm.; dalej jako – Op). Kolegium orzeka również w innych sprawach na zasadach określonych w odrębnych ustawach.

Obszar właściwości miejscowej Kolegium obejmuje, zgodnie z Rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2003 roku w sprawie obszarów właściwości samorządowych kolegiów odwoławczych (Dz. U. Nr 198, poz. 1925), powiaty: chodzieski, czarnkowsko - trzcianecki, obornicki, pilski, wągrowiecki i złotowski wraz z gminami objętymi tym obszarem.

Rozstrzygając sprawy indywidualne w składach trzyosobowych, Kolegium związane jest wyłącznie przepisami obowiązującego prawa.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze jest państwową jednostką budżetową.

2. Obsada kadrowa Kolegium

2.1. Kolegium składa się z 14 członków: 6 etatowych i 8 pozaetatowych.

Liczba członków etatowych posiadających wykształcenie :		
wyższe prawnicze :	wyższe administracyjne :	
<u>5</u>	<u>1</u>	
Liczba członków pozaetatowych posiadających wykształcenie :		
wyższe prawnicze :	wyższe administracyjne :	wyższe inne :
5	0	3

2.2. Biuro Kolegium składa się z 6 osób.

3. Lokal i wyposażenie Kolegium

Siedziba Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Pile od marca 2009 r. mieści się w Pile, przy ul. Dzieci Polskich 26, w budynku będącym w zarządzie Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu. Kolegium korzysta z pomieszczeń biurowych na podstawie umowy użyczenia. Powierzchnia biurowa użyczonych lokali – 251,54 m² - zaspokaja potrzeby lokalowe Kolegium. Kolegium w Pile dysponuje salą rozpraw, pomieszczeniem socjalnym i serwerownią. Orzecznicy pracują w oddzielnych pokojach. Stan wyposażenia Kolegium w sprzęt biurowy i elektroniczny jest zadowalający. Zużyty sprzęt komputerowy lub ten, którego nie można włączyć do dalszej migracji, sukcesywnie wymienia się na nowy. Jednostka korzysta z programu finansowo – księgowo- kadrowego z dodatkowymi modułami firmy ProgMan (obecnie Wolters Kluwer S.A.), Płatnika, NBE oraz bazy programów prawnych LEX Wolters Kluwer S.A. Rejestracja spraw odbywa się w systemie REPERTORIUM2.

CZĘŚĆ II

WPŁYW SPRAW

1. Liczba spraw ujętych w ewidencji ogółem w roku objętym informacją 2109

w tym spraw:

1.1.pozostałych w ewidencji z okresu poprzedniego / łącznie sprawy administracyjne i sprawy z zakresu opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości gruntowych /¹ - **199**

1.2.wpływ spraw w roku objętym informacją - **1910**

2. Rodzaje spraw, które wpłynęły w roku objętym informacją² :

2.1. Liczba spraw administracyjnych - ogółem **1643**

Lp.	Określenie rodzaju sprawy → patrz załącznik do Informacji	Liczba spraw
1.	objęte proceduralnie przepisami Ordynacji podatkowej	465
2.	działalność gospodarcza	0
3.	planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	171
4.	pomoc społeczna, świadczenia rodzinne, świadczenia wychowawcze i zaliczka alimentacyjna, oświata (stypendia, pomoc materialna itd.), dodatki mieszkaniowe, sprawy socjalne	549
5.	gospodarka nieruchomościami (bez opłat za wieczyste użytkowanie) , przekształcanie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, prawo geodezyjne i kartograficzne	176
6.	ochrona środowiska, ochrona przyrody i ochrona zwierząt, odpady i utrzymanie porządku i czystości w gminach	79
7.	prawo wodne	6
8.	rolnictwo, leśnictwo, rybactwo śródlądowe, łowiectwo	10
9.	handel, sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych	3
10.	prawo o ruchu drogowym, drogi publiczne, transport drogowy	55
11.	prawo górnicze i geologiczne	1
12.	egzekucja administracyjna	8
13.	inne, pozostałe, w tym skargi i wnioski rozpatrywane w trybie Działu VIII Kpa	120

2.2.Sprawy podlegające rozpatrzeniu w trybie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2017r., poz. 1369 ze zm. – dalej jako Ppsa)/³ - - **247**

2.3. Liczba spraw z zakresu aktualizacji opłat za użytkowanie wieczyste - **20**

2.4. Liczba postanowień sygnalizacyjnych - **0**

CZĘŚĆ III

ZAŁATWIANIE SPRAW ADMINISTRACYJNYCH

1. Liczba spraw załatwionych ogółem w roku objętym informacją - 1988

Lp.	Określenie rodzaju rozstrzygnięcia	Liczba spraw		
1.	akty wydane przez SKO jako organ II instancji ^{/4} , w tym : <table><tr><td>akty wydane przez SKO w trybie art. 127 § 3 Kpa oraz jako organ II instancji zgodnie z art. 221 Ordynacji podatkowej ^{/5}</td><td>24</td></tr></table> - sposób rozstrzygnięcia patrz → tabela z pkt 1.1.	akty wydane przez SKO w trybie art. 127 § 3 Kpa oraz jako organ II instancji zgodnie z art. 221 Ordynacji podatkowej ^{/5}	24	1019
akty wydane przez SKO w trybie art. 127 § 3 Kpa oraz jako organ II instancji zgodnie z art. 221 Ordynacji podatkowej ^{/5}	24			
2.	akty wydane przez SKO jako organ I instancji ^{/6} - sposób rozstrzygnięcia patrz → tabela z pkt 1.2.	129		
3.	postanowienia wydane przez SKO w wyniku rozpatrzenia zażaleń na bezczynność organu, w tym : <table><tr><td>uznające zażalenia za uzasadnione</td><td>4</td></tr></table>	uznające zażalenia za uzasadnione	4	11
uznające zażalenia za uzasadnione	4			
4.	akty wydane przez SKO po rozpatrzeniu w trybie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2017 r., poz. 1369 ze zm.)	247		
5.	pozostałe ^{/7}	582		

1.1. Szczegółowe omówienie sposobu załatwienia sprawy przez SKO jako organ II instancji :

Lp.	Określenie rodzaju rozstrzygnięcia	Liczba spraw
1.	decyzje utrzymujące w mocy zaskarżone decyzje (art. 138 § 1 pkt 1 Kpa oraz art.233 § 1 pkt 1 Op) ^{/8}	521
2.	decyzje uchylające decyzje organu I instancji i orzekające co do istoty sprawy oraz uchylające decyzje organu I instancji i umarzające postępowanie (art. 138 § 1 pkt 2 Kpa oraz art. 233 § 1 pkt 2a Op) ^{/7}	171

3.	decyzje uchylające decyzje organu I instancji i przekazujące sprawy do ponownego rozpatrzenia (art. 138 § 2 Kpa oraz art. 233 § 2 Op) ^{/7}	232
4.	decyzje umarzające postępowanie odwoławcze (art. 138 § 1 pkt 3 Kpa oraz art. 233 § 1 pkt 3 Op) ^{/7}	13
5.	pozostałe	82

1.2. Szczegółowe omówienie sposobu załatwienia sprawy przez SKO jako organ I instancji :

Lp.	Określenie rodzaju rozstrzygnięcia	Liczba spraw
1.	postanowienia o wznowieniu postępowania i wyznaczeniu organu właściwego do jego przeprowadzenia (art.150 § 2 Kpa oraz art. 244 § 2 Op) ^{/9}	0
2.	decyzje o odmowie wznowienia postępowania (art. 149 § 3 Kpa oraz art. 242 § 3 Op) ^{/8}	3
3.	decyzje o odmowie wszczęcia postępowania w sprawie nieważności decyzji (art. 157 § 3 Kpa oraz art. 249 § 3 Op) ^{/8}	11
4.	decyzje stwierdzające nieważność decyzji organu I instancji oraz decyzje stwierdzające wydanie decyzji przez organ I instancji z naruszeniem prawa (art. 156 – 158 Kpa oraz art. 247 – 251 Op) ^{/8}	59
5.	decyzje o odmowie stwierdzenia nieważności decyzji (art. 158 § 1 Kpa oraz art. 248 § 3 Op) ^{/8}	18
6.	decyzje odmawiające uchylenia decyzji po wznowieniu postępowania (art. 151 Kpa oraz art. 245 Op) ^{/8}	0
7.	decyzje uchylające i rozstrzygające o istocie sprawy oraz decyzje stwierdzające wydanie decyzji przez organ I instancji z naruszeniem prawa wydane po wznowieniu postępowania(art. 151 Kpa oraz art. 245 Op) ^{/8}	0
8.	decyzje umarzające postępowanie prowadzone w I instancji przez SKO (art. 105 § 1 Kpa oraz art. 208 Op)	0
9.	pozostałe	38

2. Liczba spraw administracyjnych pozostałych do załatwienia przez SKO w roku objętym informacją^{/10} -

CZĘŚĆ IV

ZAŁATWIANIE SPRAW Z ZAKRESU OPŁAT ZA UŻYTKOWANIE WIECZYSTYCH NIERUCHOMOŚCI GRUNTOWYCH

1. Liczba spraw z zakresu opłat za użytkowanie wieczyste załatwionych w roku objętym informacją ogółem -	15
w tym ugody -	7
3. Liczba wniesionych sprzeciwów od orzeczeń SKO -	1
4. Liczba spraw pozostałych do załatwienia przez SKO/⁹ -	11

CZĘŚĆ V

SKARGI DO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO

- 1. Sprawy prowadzone przez Kolegium w trybie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2017 r., poz. 1369 z późn.zm. – dalej jako Ppsa) :**

Liczba spraw w roku objętym informacją ogółem -	247
w tym :	
1.1. Liczba skarg na decyzje i postanowienia Kolegium skierowanych do WSA w roku objętym informacją, ogółem -	222
1.2. Liczba sprzeciwów na decyzje Kolegium skierowanych do WSA w roku objętym informacją, ogółem -	1
• wskaźnik „zaskarżalności” / ¹¹ -	22,57 %
1.3. Liczba skarg na bezczynność Kolegium skierowana do WSA w roku objętym informacją, ogółem -	2
1.4. Liczba skarg uwzględnionych przez Kolegium we własnym zakresie w trybie art. 54 § 3 Ppsa, ogółem -	7
1.5. Liczba skarg kasacyjnych na orzeczenia WSA (w tym zażaleń na postanowienia) skierowanych przez SKO w roku objętym informacją do Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie, ogółem -	3

1.6. Liczba innych spraw prowadzonych przez Kolegium w trybie określonym przepisami Ppsa, skierowanych do WSA, ogółem/¹² - 12

2. Skargi na akty i czynności Kolegium rozpatrzone przez Wojewódzki Sąd Administracyjny prawomocnymi orzeczeniami w roku objętym informacją:

Liczba orzeczeń WSA w roku objętym informacją ogółem - 295

w tym :

Lp.	Rodzaj rozstrzygnięcia	Liczba spraw
1.	Skargi na decyzje i postanowienia rozpoznane przez Sąd w tym : uwzględnienie skargi	292 125
2.	Skargi na bezczynność Kolegium rozpoznane przez Sąd w tym : uznające skargi za uzasadnione	3 2

¹ - dot. spraw, które wpłynęły do SKO w latach poprzedzających okres objęty informacją, ale nie zostały załatwione przez SKO,

² - patrz pkt 1. ppkt 1.2. ,

³ - dot. spraw, które wpłynęły do SKO w roku objętym informacją, a do których zastosowanie mają przepisy Ppsa tj. m.in. skargi, skargi kasacyjne, zażalenia i inne, wykonywane w trybie tej ustawy – patrz m.in. przyp.11;

⁴ - decyzje (postanowienia) kończące postępowanie odwoławcze (zażaleniowe) prowadzone przed SKO jako organem II instancji (w tym art. 134 Kpa) oraz inne wydane w tym postępowaniu np. zawieszenie postępowania – art. 97 § 1 i 98 Kpa lub art. 201 § 1 i art. 204 § 1 Op ;

⁵ - decyzje (postanowienia) kończące postępowanie prowadzone po wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wydane przez SKO w trybie art. 127 § 3 Kpa oraz decyzje (postanowienia) kończące postępowanie odwoławcze (zażaleniowe) prowadzone przed SKO jako organem II instancji w trybie art. 221 Op ;

⁶ - decyzje (postanowienia) wydane przez SKO jako organ I instancji np. w postępowaniu dot. stwierdzenia nieważności (art. 156 § 1 Kpa oraz art. 247 § 3 Op) lub wznowienia postępowania (art. 145 § 1 Kpa oraz art. 240 § 1 Op), postanowienia wydane w trybie art. 65 § 1, art. 66 § 1 i 3 Kpa, art. 169 § 4 Op oraz inne wydane w tych postępowaniach np. zawieszenie postępowania – art. 97 § 1 i 98 Kpa lub art. 201 § 1 i art. 204 § 1 Op ;

⁷ - np. postanowienia dot. sporów kompetencyjnych (art. 22 § 1 pkt 1 Kpa), wyznaczenia organu wskutek wyłączenia (art.25-27 Kpa oraz art.130 i 132 Op), dopuszczenia organizacji społecznej do udziału w postępowaniu (art.31§ 2 Kpa), odmowy przywrócenia terminu (art. 59 § 1 i 2 Kpa), odmowy udostępnienia akt (art. 74 § 2 Kpa oraz art. 179 § 2 Op), wniosku o wyjaśnienie, uzupełnienie oraz sprostowanie (art.113 Kpa oraz art.213 i 215 Op), wniosku o wstrzymanie wykonania decyzji (art.224 § 3 pkt 2 Op), opłat i kosztów postępowania (dział IX Kpa);

⁸ - dot. również postanowień zgodnie z art. 144 Kpa oraz art. 239 Op

⁹ - dot. również postanowień zgodnie z art. 126 Kpa oraz art. 219 Op

¹⁰ - dot. spraw, które nie zostały załatwione przez SKO w roku objętym informacją ;

¹¹ - liczba skarg skierowanych do sądu w stosunku do ogólnej liczby podjętych przez kolegium w roku objętym informacją rozstrzygnięć podlegających zaskarżeniu;

¹²¹² - obejmuje inne sprawy prowadzone przez Kolegium w trybie przepisów Ppsa np. wezwanie do usunięcia naruszenia prawa (art. 52 § 3), wniosek o sprostowanie omyłki pisarskiej (art. 156), wniosek o uzupełnienie wyroku (art. 157), wystąpienie o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego (art. 15 § 1 pkt 4 w zw. z art. 4), wniosek o zawieszenie postępowania przed sądem i o podjęcie zawieszonego postępowania (art. 123-131) czy wznowienie postępowania (art. 270) itd. ;

INFORMACJE DODATKOWE I WNIOSKI

1. Wybrane problemy z orzecznictwa Kolegium – wg rodzaju spraw;

W roku objętym informacją, zagadnienia prawne powstałe w trakcie orzekania rozwiązywano w ramach praktycznego stosowania przepisów materialnych i proceduralnych, posiłkując się szerokim orzecznictwem sądowoadministracyjnym. Składy orzekające samodzielnie rozwiązywały powstałe w toku orzekania wątpliwości.

2. Przyczyny zaległości w rozpatrywaniu spraw oraz proponowane rozwiązania w tym zakresie, itp.;

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Pile w 2017 r. swą właściwością miejscową obejmowało 46 jednostek samorządu terytorialnego, teren liczący wg danych GUS za I półrocze 2017 r. 471908 mieszkańców. W porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego nastąpił kolejny spadek liczby mieszkańców regionu (o 268 osoby). Z analizy porównawczej, dokonanej w oparciu o dane rejestrowe w programie REPRETORIUM2 wynika, że w 2017 r. do Kolegium w Pile wpłynęło 1910 spraw, znacznie mniej niż w poprzednich okresach (w 2009 r. – 1940 spraw, w 2010 r. – 1983 spraw, w 2011 r. – 2076 spraw, 2012 r. – 1962; 2013r. - 2603 sprawy, 2014 r. -2320 spraw, 2015 r. – 2141, 2016 r.- 2651 spraw). Tym samym wskaźnik natężenia, liczony jako liczba wpływu spraw z 2017 r. przypadających na 1000 mieszkańców zmniejszył się z 5,6 w 2016 r. do 4. Najwyższy wskaźnik niezmiennie dotyczy powiatu obornickiego (4,5), najniższy (podobnie jak w 2015 r. i 2016 r.) powiatu czarnkowsko-trzcianieckiego (2,5). W pozostałych powiatach średni wskaźnik nie został przekroczony i kształtował się na poziomie – w pilskim (2,7), w powiecie wągrowieckim (2,8), w powiecie chodzieskim (3,4), w powiecie złotowskim (3,6).

W roku objętym informacją Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Pile prowadziło ewidencję dla 2109 spraw. Porównując dane za lata 2009-2017 potwierdza tendencję spadkową wpływu spraw (poza wahaniami w 2013 r. i 2016 r.). Zaobserwowane zjawisko obejmuje wyłącznie dane liczbowe, bez uwzględnienia warstwy merytorycznej czy stopnia złożoności przesyłanych do Kolegium spraw.

Na koniec roku pozostało do rozpatrzenia 106 spraw (95 sprawy administracyjne oraz 11 spraw z zakresu aktualizacji opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości gruntowych). Na 2018 r. przeniesiono sprawy administracyjne, które wpłynęły pod koniec grudnia 2017 r. oraz sprawy, które nie mogły zostać zakończone w związku z prowadzonymi postępowaniami wyjaśniającymi.

W 2017 r. zachowana została struktura spraw administracyjnych oraz z zakresu stosunków cywilnoprawnych ze znaczącą przewagą tych pierwszych. W ogólnej liczbie spraw wskaźnik struktury kształtował się odpowiednio 99% i 1%.

Najwięcej odwołań (zażaleń, wniosków i pism) wniosły osoby fizyczne - 1045. Osoby prawne oraz organy pierwszej instancji wniosły 606 spraw, organizacje społeczne – 12, prokurator – 1 sprawę.

W sprawach administracyjnych (z wyłączeniem spraw rozpatrywanych w trybie ustawy Ppsa) dominowała szeroko rozumiana tematyka pomocy społeczno-socjalnej, tj. **33%** spraw ogółem (2009 r. – 738, 2010 r.- 884, 2011 r. 890, 2012 r. - 704, 2013 r. -1047; 2014 r.- 667; 2015 r. – 604; 2016r.- 503, **2017 r.- 549**). W tym bloku najliczniejszą grupę stanowiły sprawy z zakresu świadczeń rodzinnych, świadczeń opiekuńczych i wychowawczych (366 sprawy). Przy czym spraw dotyczących świadczeń wychowawczych „500+” odnotowano w liczbie 119. Najwięcej spraw wpłynęło kolejno z gminy Piła, gminy Oborniki, gminy Czarńków, gminy miejskiej Złotów i gminy Wyrzysk. Kolejne grupy pod względem liczebności obejmowały pomoc społeczna (94 sprawy), świadczenia alimentacyjne (53 sprawy), stypendia szkolne (16), dodatki mieszkaniowe (13) i sprawy pieczy zastępczej(7).

Drugą grupę tematyczną stanowiły sprawy objęte proceduralnie przepisami ustawy Ordynacja podatkowa – 28%. (2009 r. – 497, 2010 r.- 453, 2011 r.- 469, 2012 r.- 446; 2013 r.- 609, 2014 r. – 413; 2015r. - 439; 2016 r. – 938, **2017 r.- 465**). Zestawienie danych wskazuje, że ta grupa rodzajowa utrzymuje się na zbliżonym poziomie od 2009 r. (poza wahaniami w 2016 r. opisanym w informacji za 2016 r.)

Trzecia grupa ilościowa dotyczyła spraw z zakresu szeroko rozumianej gospodarki nieruchomościami. Dominowały sprawy o ustalenie opłaty adiacenckiej oraz informacje dotyczące nabycia nieruchomości rolnych Skarbu Państwa (11%).

Czwarta grupa rodzajowa, o współczynniku 10%, obejmowała sprawy o tematyce zagospodarowania przestrzennego i opłat planistycznych (2007 r. -105, 2008 r. – 145, 2009 r.- 123, 2010 r. -172, 2011 r. – 146, 2012 r. – 167, 2013 r. - 153, 2014r. – 148; 2015 r.-144; 2016 r.-390, **2017 r. - 171**). Najwięcej spraw wpłynęło z gminy Oborniki, Rogoźno, Trzcianka i Skoki.

Pozostałe grupy rodzajowe nie przekroczyły 10% ogółu spraw administracyjnych. Sprawy z zakresu szeroko rozumianej ochrony środowiska i przyrody kształtowały się na poziomie minionych lat, tj. 5% (w tym odpowiednio ochrona środowiska - 40 spraw, ochrona przyrody – 19 spraw, odpady i utrzymanie czystości w gminie -11, ochrona zwierząt – 9 spraw). Sprawy mieszczące się w kompleksie ruchu drogowego w liczbie 55, nie przekroczyły wskaźnika 3%. Pozostałe grupy tematyczne stanowiły niewielki odsetek spraw i mieściły się w przedziale od 0,2% do 0,8% (sprawy z zakresu informacji publicznej -12, należności publicznoprawnych -3, egzekucji administracyjnej -8, odmowy wydania zaświadczeń-13). Sprawy różne stanowiły łącznie ok. 5%. (84 sprawy).

W 2017 r. Kolegium w 95 % na planowane 90% zrealizowało podstawowe zadanie polegające na sprawowaniu funkcji organu wyższego stopnia w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej należących do właściwości organów samorządu terytorialnego oraz orzekania w innych sprawach na zasadach określonych w ustawach.

Dodać należy, że wskaźnik w sprawach administracyjnych, liczony jako odsetek liczby spraw administracyjnych i podatkowych zakończonych do ogólnej liczby spraw z tego zakresu ujętych w ewidencji, wynosił 95% na planowany wskaźnik 90%, natomiast spory cywilno-prawne dotyczące opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowych zrealizowano w 46%, wskaźnik liczony jako

stosunek liczby spraw załatwionych w drodze ugody lub orzeczenia do ogólnej liczby spraw z tego zakresu ujętych w ewidencji w 2017 r., na planowane 80%. Taki poziom realizacji miernika wynika z faktu wpływu wniosków w sprawach aktualizacji pod koniec 2017 r., jak również z obowiązku zachowania procedury wyznaczania rozpraw. Organy samorządu terytorialnego nie informują Kolegium o ilości i terminach udzielonych wypowiedzeń opłat za użytkowanie nieruchomości gruntowej. Wartość miernika jest zdeterminowana wolą organu wypowiadającego oraz wolą wnioskującego.

W 2017 r. załatwiło łącznie 2003 sprawy (2012 r.- 2021; 2013 r.- 2423; 2014 r. - 2385 spraw, 2015 r. 2294 sprawy, 2016 r. – 2565 spraw).

Na jeden etat orzeczniczy w roku sprawozdawczym przypadały średnio **334** sprawy załatwione (w 2016 r. – 428 spraw, w 2015 r. – 382 sprawy, w 2014 r. 398 spraw, w 2013 r. 404 sprawy, 2012 r.- 336 spraw). Gros spraw załatwionych należy przypisać etatowym członkom (77%). Uzupełniając, w 23%, działalność orzecznicza Kolegium wspierana była przez pozaetatowych członków.

Odmienne niż w ubiegłym roku zmianie uległa struktura oceny działalności orzeczniczej jednostek samorządu terytorialnego. W 2017 r. Kolegium, rozpoznając odwołania i wnioski w liczbie **923**, pozytywnie oceniło rozstrzygnięcia organów I instancji w 56,78% (2009 r. - 34,11%, 2010 r.- 32,83%, 2011 r.- 29,52%, 2012 r.- 48,77% , 2013 r. - 56,79%; 2014 - 49,67%;, 2015r.-50,81%, 2016 r. 40,71%) wydając **525** orzeczeń, obejmujących rozstrzygnięcia utrzymujące w mocy akty organów I instancji oraz odmawiające stwierdzenia nieważności decyzji. Wskaźnik orzeczeń podlegających negatywnej ocenie był najniższy od 9 lat i wynosił 43,12% - **398** orzeczeń (2009 r. – 65,89%, 2010 r.- 67,17%, 2011 r.- 70,48%, 2012 r.- 51,23%, 2013 r. – 43,21%; 2014 r. – 50,33% ; 2015 r. - 49,19%; 2016 r.-59,29%).

Najwięcej rozstrzygnięć kasatoryjnych zapadło w sprawach z zakresu zagospodarowania przestrzennego – 88, następnie w sprawach podatkowych – 47 oraz w bloku świadczeń socjalnych - 43. Najczęstszymi przyczynami uchyleń decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu o charakterze proceduralnym były - podobnie, jak w latach ubiegłych – niedopełnienie przez organ obowiązku pełnego wyjaśnienia stanu danej sprawy w związku z wadliwym wykonaniem analizy stanu terenu planowanej inwestycji oraz otaczającego go obszaru przed wydaniem decyzji o warunkach zabudowy (naruszenie art. 7 K.p.a., art. 77 § 1 K.p.a.) a także nieprawidłowe ustalenia kręgu stron postępowania w postępowaniach wznowieniowych. W sprawach podatkowych najczęściej uchylano decyzje w związku z naruszeniem reguł dotyczących prowadzenia postępowania wyjaśniającego niewystarczające ustalenie stanu faktycznego sprawy oraz naruszeniem przepisów prawa materialnego, przede wszystkim przepisów regulujących kwestie opodatkowania podatkiem od nieruchomości budowli i kwalifikacji prawnopodatkowej poszczególnych obiektów budowlanych do kategorii budowli.

Decyzje w sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz świadczeń wychowawczych najczęściej były uchylane z powodu błędnej interpretacji przepisów dotyczących w szczególności zastosowania mechanizmów utraty i uzyskania dochodów, nieprawidłowego uwzględnienia dochodów z odpłatnego zbycia nieruchomości, niedokładnego ustalenia stanu faktycznego, a w konsekwencji błędnego ustalenia dochodu.

W 2017 r. Kolegium dążyło przede wszystkim do polubownego załatwienia spraw z zakresu aktualizacji opłat za użytkowanie gruntu, ugody zawarto w 47%.

W okresie sprawozdawczym Kolegium rozpatrzyło 11 skarg na bezczynność lub przewlekłość postępowań organów I instancji określone w art. 37 k.p.a. zauważyć trzeba, że od 1 czerwca 2017 r. w związku z nowelizacją kodeksu postępowania administracyjnego strony dysponują środkiem zaskarżenia – *ponagleniem na bezczynność lub przewlekłość postępowania*. W 4 przypadkach Kolegium uznało zarzuty bezczynności lub przewlekłości organu za uzasadnione, potwierdzając stanowiska wnoszących. W gminie Jastrowie bezczynność organu dotyczyła ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego, polegającej na budowie sieci bazowej telefonii komórkowej sieci Play planowanej do zrealizowania w m. Sypniewo, w gminie Kaczory podniesiono zarzut niezałatwienia wniosku złożonego 02.06.2014r. o przyznanie specjalnego zasiłku opiekuńczego z tytułu opieki nad mężem, w gminie Łobżenica zarzucono bezczynność w temacie nieprzywrócenia poprzedniego stanu poziomu wody na działce gruntu, w gminie Szamocin podniesiono niezałatwienie w terminie sprawy dotyczącej odebrania klaczy. Na przewlekłe prowadzenie postępowania przez Kolegium złożono 2 ponaglenia, które nie zostały uznane, a dotyczyły rozpoznania w postępowaniu odwoławczym sprawy dot. odmowy ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego polegającej na budowie bezobsługowej stacji bazowej telefonii komórkowej w miejscowości Oborniki oraz odmowy ustalenia środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia pn. "Budowa budynku chlewni" w gminie Połajewo.

W tym czasie Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu rozpoznał 3 skargi na bezczynność (przewlekłość) Kolegium złożonych w 2016 r. i 2017 r. W 2. przypadkach WSA w Poznaniu uwzględnił skargę, tj. skargę na przewlekłe prowadzenie postępowania przez SKO ws. odmowy przyznania specjalnego zasiłku opiekuńczego, z tytułu sprawowania opieki nad mężem oraz skargę ws. rozpoznania odwołania od decyzji organu I instancji w przedmiocie ustalenia na wniosek Spółdzielni Mieszkaniowej warunków zabudowy – budowy miejsc postojowych i chodnika wraz z przebudową drogi wewnętrznej stanowiące elementy infrastruktury komunikacyjnej.

W omawianym okresie Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu wydał 292 prawomocne orzeczenia. W 36,3%, pozytywnie ocenił rozstrzygnięcia Kolegium, negatywnie w 42,81%. Tak wysoki wskaźnik jest konsekwencją prawomocnego zakończenia spraw ze skarg złożonych przez Wielkopolską Spółkę Gazownictwa (obecnie Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o. o. Oddział w Poznaniu) na decyzje Kolegium wydawane w 2013 i 2014 roku, w przedmiocie określenia zobowiązania podatkowego za lata: 2007 – 2012 oraz o stwierdzenie nadpłaty w podatku od nieruchomości za ten okres. Opis istoty problemu zamieszczono w pkt. 3.

Najczęstszymi przyczynami uchyleń decyzji były uchybienia o charakterze proceduralnym (naruszenie art. 7, art. 77 i art. 80 Kpa; art. 122, art.187 i art.191 Op.)

3. Informację nt. skarg kasacyjnych – liczba uwzględnionych skarg złożonych przez Kolegium itd.;

W okresie objętym informacją Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Pile zaskarżyło kasacyjnie 3 wyroki Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu. Dwie skargi dotyczyły ustalenia podatku od nieruchomości za lata 2011 i 2012 od gruntów zabudowanych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego. W zakresie ustalenia podatku od nieruchomości za 2011 rok, Kolegium nie zgodziło się ze stanowiskiem WSA w Poznaniu, iż zobowiązania powstające po doręczeniu decyzji ustalającej mogą powstać, jeżeli ta decyzja została doręczona w okresie 3 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym powstał obowiązek podatkowy (art. 68§1 o.p.). W ocenie Sądu niedoręczenie decyzji w tym terminie skutkuje tym, że zobowiązanie podatkowe nie powstaje. Przedawnia się prawo organu podatkowego do wydania i doręczenia decyzji ustalającej. Tym samym wygasa ciężący na podatniku obowiązek. Według Kolegium, wobec niekwestionowanego przez Sąd, prawidłowo ustalonego stanu faktycznego, podatnicy w przedłożonych informacjach o nieruchomościach nie ujawnili wszystkich danych niezbędnych do ustalenia zobowiązania podatkowego, co w dalszej kolejności skutkowało naruszeniem przepisu art. 68§ 2 pkt 2 O.p. Przepisu tego nie uwzględnił Sąd, mimo że wydanie i doręczenie stronom decyzji organów pierwszej i drugiej instancji nastąpiło przed upływem 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym powstał obowiązek podatkowy.

W przedmiocie podatku od nieruchomości za 2012 rok, Kolegium podniosło kwestię odmowy zastosowania przepisów art. 2 ust.1pkt 1i 2, art.3 ust.4, art.4ust.1 pkt 1 i 2 i art.6 ust.1 o.p, mimo że w świetle poprawnie ustalonego stanu faktycznego podatnicy w 2012 r. byli współwłaścicielami nieruchomości gruntowej..., zabudowanej budynkami..., stanowiącej przedmiot opodatkowania.

Trzecia skarga kasacyjna dotyczyła uchybienia terminu do wniesienia odwołania od decyzji organu pierwszej instancji zobowiązującej do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W ocenie skarżącego kasacyjnie, wbrew stanowisku WSA w Poznaniu, nie naruszono przepisu art. 129 § 2 i art. 134 k.p.a. Kolegium, stosując się do zaleceń Sądu w zakresie wcześniej rozpatrywanej skargi, po dokonaniu oceny stanu faktycznego uznało, że odwołanie od decyzji organu pierwszej instancji strona złożyła po terminie. Zatem koniecznym było wydanie postanowienia o uchybieniu terminu do wniesienia odwołania.

Dodatkowo Kolegium sporządziło 11 odpowiedzi na skargi kasacyjne w przedmiocie odmowy wszczęcia postępowania w sprawie ustalenia warunków zabudowy na budowę elektrowni wiatrowych z infrastrukturą towarzyszącą, placem manewrowym, drogą dojazdową w Gminie Wapno. Organy orzekające stały na stanowisku, że wnioskowi, który wpłynął do organu po wejściu w życie ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz.U. z 2016 r. , poz. 961), tj. od 16 lipca 2016 r. nie można nadać dalszego biegu, albowiem zgodnie z art. 61 § 3 datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej. W sytuacji, kiedy wniosek wpłynął 18 lipca 2016 r. brak było podstawy prawnej do wydania rozstrzygnięcia w zakresie żądania określonego przez stronę, tym samym istniała podstawa do wydania postanowienia określonego w art. 61a§ 1 k.p.a o odmowie wszczęcia postępowania.

W omawianym okresie Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie uznał skargę kasacyjną Kolegium z 2015 r. od wyroku WSA w Poznaniu w przedmiocie określenia podatku od nieruchomości w zakresie wykładni art. 130 § 1 pkt 6 ustawy Ordynacja podatkowa wobec powtórzenia w postępowaniu odwoławczym składu

orzekającego. Przepis ten zakłada, że członek samorządowego kolegium odwoławczego podlega wyłączeniu od udziału w postępowaniu w sprawach dotyczących zobowiązań podatkowych, w którym brał udział w wydaniu zaskarżonej decyzji. W sprawie zawisłej przed Sądem członkowie Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Pile brali udział w rozstrzyganiu sprawy jako członkowie organu odwoławczego (na poziomie drugiej instancji). Nie uczestniczyli natomiast w postępowaniu pierwszoinstancyjnym.

Zdaniem Naczelnego Sądu Administracyjnego idea instytucji wyłączenia (art. 130 § 1 pkt 6 o.p.) sprowadza się do uniemożliwienia rozpoznania tej samej sprawy w tym samym, bądź częściowo powtarzającym się składzie osobowym w sytuacji, gdy organ ten jest jednocześnie organem pierwszej jak i drugiej instancji.

W 2017 r. Naczelny Sąd Administracyjny rozpoznał znaczną liczbę skarg kasacyjnych złożonych przez Wielkopolską Spółkę Gazownictwa Spółka z o. o. (obecnie Polską Spółkę Gazownictwa Sp. z o. o. Oddział w Poznaniu) od wyroków Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu w przedmiocie określenia zobowiązania podatkowego oraz o stwierdzenie nadpłaty w podatku od nieruchomości za lata: 2007 – 2012. Istota sporu dotyczyła prawnej kwalifikacji przedmiotu opodatkowania. Spółka uważała, iż kontenerowe stacje redukcyjno-pomiarowe, punkty pomiarowe, punkty redukcyjno-pomiarowe, urządzenia techniczne i pomiarowe nie stanowią obiektu budowlanego lub obiekt budowlany stanowić będzie tylko ich część. W przypadku stacji redukcyjno-pomiarowych opodatkowaniu będą podlegały wyłącznie fundamenty, na których zostały posadowione urządzenia stacji oraz obudowa urządzeń (kontener), jeżeli jest trwale związany z gruntem i ewentualne części budowlane tych urządzeń (jeżeli urządzenia posiadają takie części). W przypadku zaś punktów pomiarowych, punktów redukcyjno-pomiarowych, urządzeń technicznych i pomiarowych, to są one urządzeniami technicznymi i nie stanowią budowli ani urządzeń budowlanych, a tym samym w ogóle nie powinny podlegać opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości.

Organy podatkowe stały na stanowisku, że sieć gazowa złożona z gazociągu oraz pozostałych elementów (stacji gazowych, układów pomiarowych) – połączonych i współpracujących ze sobą, służących do przesyłania i dystrybucji paliw gazowych stanowi budowlę – sieć techniczną. Obiekty wymienione przez podatnika – kontenerowe stacje redukcyjno – pomiarowe, punkty pomiarowe, punkty redukcyjno – pomiarowe, urządzenia techniczne i pomiarowe stanowią nierozzerwalną część budowli (sieci gazowej), podlegającej opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości. Tym samym, w ocenie organów podatkowych stanowisko Spółki wskazujące, że wartość budowli winna być pomniejszona o wartość spornych obiektów nie było uzasadnione.

Stanowisko organów podatkowych zostało podzielone przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu, który oddalił skargi na decyzje Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Pile wydane w przedmiotowych sprawach. Sąd administracyjny uznał, że opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają urządzenia techniczne, stacje gazowe i punkty redukcyjno-pomiarowe, niezależnie od ich usytuowania. Stanowią one bowiem elementy składowe jednej rzeczy złożonej, którą stanowi sieć gazowa. Podobny pogląd prezentowany był także w orzeczeniach innych wojewódzkich sądów administracyjnych.

NSA rozpoznając skargi kasacyjne Spółki, odmiennie potraktował kwestię kwalifikacji dla potrzeb podatku od nieruchomości obiektów budowlanych

spełniających przesłanki uznania za budynki. W konsekwencji wyroków Naczelnego Sądu Administracyjnego uchylających wyroki WSA w Poznaniu, Kolegium poniosło koszty postępowania kasacyjnego. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu rozpoznając ponownie sprawy uwzględnił skargi podatnika, uchylając decyzje Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Pile oraz decyzje organów pierwszej instancji, obciążając Kolegium ponownie kosztami sądowymi.

W 2017 r. strony postępowania sądowoadministracyjnego zaskarżyły kasacyjnie 47 wyroków WSA w Poznaniu. W znakomitej większości skargi dotyczyły odmiennej kwalifikacji podstawy opodatkowania w podatku od nieruchomości.

4. Kontrole przeprowadzane w Kolegium przez MSWiA, Kancelarię Premiera, NIK i inne uprawnione organy (np. ZUS) – wyniki, wystąpienia pokontrolne i ich wykonanie;

W roku objętym informacją w Samorządowym Kolegium Odwoławczym nie były przeprowadzane kontrole zewnętrzne.

5. Omówienie wydanych przez prezesa SKO postanowień sygnalizacyjnych;

W 2017 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Pile, w prowadzonych postępowaniach, nie dopatrzyło się na tyle istotnych uchybień, by wszczynać postępowanie sygnalizacyjne wobec jednostek samorządu terytorialnego objętych właściwością miejscową tut. Kolegium.

6. Działalność pozaorzecznicza Kolegium;

W 2017 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Pile nie prowadziło szkoleń dla organów pierwszej instancji. W związku nowelizacją od 1 czerwca 2017 r. przepisów kodeksu postępowania administracyjnego istniała potrzeba dokształcania się orzeczników i pracowników biura. Zmiany k.p.a. objęły nie tylko znane dotychczas przepisy. Pojawiły się zupełnie nowe instytucje procesowe, takie jak m.in. zrzeczenie się odwołania, mediacja, milczące załatwienie sprawy, postępowanie uproszczone oraz europejska współpraca administracyjna. Członkowie Kolegium oraz pracownicy biura uczestniczyli w konferencjach i szkoleniach regionalnych organizowanych przez Samorządowe Kolegia Odwoławcze. W związku z częstymi zmianami przepisów i stopniem ich skomplikowania pracownicy Kolegium uczestniczyli w szkoleniach autorskich organizowanych przez firmy szkoleniowe z zewnątrz.

7. Wskazanie nowych zadań;

W 2017 r. Kolegium nie realizowało nowych zadań orzeczniczych, wykonując te, objęte 114 ustawami.

8. Wykonanie budżetu, zatrudnienie, płace i kwalifikacje osób zatrudnionych;

Budżet Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Pile ustalony ustawą budżetową na 2017 r. wynosił 1402 tys. zł. W trakcie roku budżetowego plan wydatków tut. Kolegium zwiększył się o 239 tys. zł i kształtował się na poziomie 1641 tys. zł. Zwiększenie budżetu nastąpiło poprzez przyznanie rezerwy celowej na pokrycie kosztów sądowych zasądzonych od SKO w Pile na rzecz skarżących - 187 tys. zł.

Znaczący udział w kosztach sądowych - 71%, miała Wielkopolska Spółka Gazownictwa Spółka z. o. o. (obecnie Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o. o. Oddział w Poznaniu). Na rzecz tej Spółki, Kolegium poniosło podwójne koszty postępowania sądowego. W związku z uchYLENIEM przez NSA wyroków WSA w Poznaniu, na rzecz Spółki zasądzono koszty postępowania kasacyjnego, a następnie WSA w Poznaniu rozpoznając ponownie sprawy podatkowe uwzględnił skargi podatnika, uchylając decyzje Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Pile oraz decyzje organów pierwszej instancji, obciążając Kolegium kosztami postępowania. Pozostała rezerwa to środki na wynagrodzenia oraz na zabezpieczenie wydatków bieżących Kolegium. Budżet Kolegium za 2017 r. wykonany został w 99,91%. W 2017 r. wynagrodzenia pracowników Kolegium wzrosły, zgodnie z ustawą budżetową średnio o 1,3%.

W 2017 r. działalność orzecznicza Kolegium realizowana była przez 6. członków etatowych (w tym Prezesa SKO). Wykonywanie działalności administracyjnej zapewniało 6. pracowników biura (w tym główny księgowy i kierownik biura). Istotnym jest, że obowiązki orzecznicze przekładają się na zakres prac biurowych rozpoczynając od rejestracji spraw, na wysyłce i archiwizacji kończąc. Należy przypomnieć, że przy wystarczającym zasobie rzeczowym Kolegium, efektywność prowadzonych postępowań, ograniczona jest czynnikiem ludzkim, konkretnie - liczbą posiadanych etatów orzecznich. Mimo podejmowanych działań, Kolegium niezmiennie od 2001 r. prowadzi działalność orzeczniczą dysponując 6. etatami orzecznichymi. W stosunku do maksymalnej liczby członków etatowych, określonej - zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 8 września 1999 r. w sprawie maksymalnej liczby etatowych członków samorządowych kolegiów odwoławczych /Dz. U. Nr 74, poz. 828/ - na poziomie **11 osób**, zatrudnienie w Kolegium stanowi **55%** obsady maksymalnej i jest niższe od krajowego średniego wskaźnika kolegiów, który w 2014 r. wynosił **63%**. Obsługę informatyczną jednostki świadczyła firma zewnętrzna.

